

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

економічного факультету

(назва інституту/факультету)

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Грешко Р.І.

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ЛЮДСЬКИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-наукова програма Економіка

(назва програми)

Спеціальність 051 Економіка

(вказати: код, назва)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий

(магістерський)/третій (освітньо-науковий)

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за

вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної «Людський і соціальний капітал» складена відповідно до ОНП «ЕКОНОМІКА» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка

Розробники:

Галушка З.І., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Лусте О.О., асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, к.е.н.

Погоджено з гарантом ОНП і затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту та адміністрування

Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

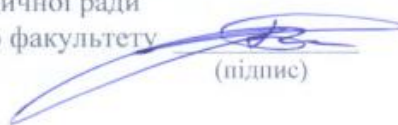

(підпис)

Галушка З.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова методичної ради
економічного факультету

(підпис)

Грешко Р.І.
(прізвище та ініціали)

©Галушка З.І. 2024 рік

©Лусте О.О., 2024 рік

1. Мета навчальної дисципліни «Людський і соціальний капітал» – формування у здобувачів освіти системного розуміння процесів соціалізації економіки та концепції розвитку людського та нагромадження соціального капіталу для усвідомлення та розуміння ними закономірностей виникнення, становлення, формування та розвитку соціальної економіки, виявлення основ зростання соціальної конкурентоспроможності України.

Завдання дисципліни: формування навичок аналізу й оцінювання впливу людського і соціального капіталу на економічне зростання та стійкість економічних систем; вивчення механізмів нагромадження і примноження соціального капіталу в різних інституційних умовах; застосування принципів Цілей сталого розвитку для розробки стратегій підвищення якості людського капіталу та забезпечення соціальної інклюзії; розвиток інноваційних навичок використання інструментів дослідження людського і соціального капіталу для розробки й імплементації економічних рішень; формування здатності проводити самостійні наукові дослідження з використанням сучасного наукового інструментарію та методології.

2. Пререквізити: дисципліна вивчається після вивчення обов'язкових дисциплін: «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування», «Філософія та методологія науки», «Актуальні проблеми економіки», «Статистичний аналіз в економіці» та одночасно з дисциплінами «Інноваційна економіка», «Методи і моделі прийняття рішень».

3. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки докторів філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка (ОНП: «Економіка») вивчення дисципліни сприяє формуванню таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності

СК08*. Здатність виявляти, враховувати і прогнозувати ключові тренди соціально-економічного, екологічного та галузевого розвитку в умовах визначеності та невизначеності.

СК09*. Здатність розвивати інноваційні соціальні навички, ефективно поєднувати наукові здобутки та педагогічну майстерність, використовувати сучасні технології та методи навчання у викладанні економічних дисциплін.

СК10*. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Програмні результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН11*. Формувати індивідуальну траєкторію саморозвитку, самонавчання та професійної поведінки, приймати оптимальні рішення щодо організації та управління колективною діяльністю, проявляти креативність, оригінальність, ініціативність, гнучкість, стресостійкість, лідерство тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-й	1	3	90	10	-	20	-	60	-	екзамен
Заочна	1-й	1	3	90	4		6	-	80	-	екзамен

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	Змістовий модуль 1. Методологічні засади обґрунтування людського і соціального капіталу											
Тема 1. Моделі соціальної ринкової економіки та роль людського і соціального капіталу у забезпеченні їх ефективності	14	2	2			10	13	1				12
Тема 2. Роль людини в економіці (ЦСР: 1,2,3,4,5, 10, 12).	13	1	2			10	13	1				12
Тема 3. Людський капітал, його складові та фактори примноження.	13	1	2			10	13	1				12
Тема 4. Соціальний капітал: довіра, мережі цінності (ЦСР 8)	20		2			18	11	1				10
Разом за ЗМ1	50	4	8			38	50	4				46
Теми занять	Змістовий модуль 2. Роль людського і соціального капіталу у розвитку економіки та соціальних відносин											
Тема 5. Механізми формування та нагромадження соціального капіталу (ЦСР 10,11)	11	2	2			7	11	1				15
Тема 6. Формування лідерських якостей та інтеграція жорстких і м'яких навичок у контексті зростання людського та соціального капіталу.	11	2	2			7	11	1				15

Тема 7. Можливості урізноманітнення та поширення інноваційних форм нагромадження соціального капіталу	14	2	4			8	11	1				10
Захист ІНДЗ	4		4					2				4
Разом за ЗМ 2	40	6	12			22	40	6				44
Усього годин	90	10	20			60	90	10				80
Підсумкова форма контролю	Екзамен											

3.3.Тематика семінарських занять та кількість годин самостійної роботи за темами

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин		
		Аудит	Самостійн.	
			Стац.	Заочн.
1	Моделі соціалізованої економіки та роль людського і соціального капіталу у забезпеченні їх ефективності 1. Світовий досвід і цілі соціалізації економіки. 2. Загальні закономірності та національні особливості соціалізаційних процесів. 3. Моделі соціалізованої економіки: континентальна, англосаксонська, скандинавська, південноєвропейська, континентальна. 4. Роль людського капіталу в адаптації соціалізованих економік до глобальних викликів 5. Вплив соціального капіталу на стійкість економічних систем у кризових умовах 6. Порівняльний аналіз соціальної конкурентоспроможності різних країн 7. Врахування економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків соціалізації економіки Аналітична робота «Національна модель соціального розвитку»	2	10	12
2	Тема 2. Роль людини в економіці (ЦСР: 1,2,3,4,5, 10). 1. Робоча сила і зайнятість (ЦСР 1). 2. Вплив освіти і навичок на ринок праці (ЦСР 4) 3. Безробіття та його наслідки для економіки (ЦСР8). 4. Поведінка споживачів. 5. Фактори, що впливають на споживацькі рішення. 6. Роль реклами та маркетингу у формуванні споживацьких звичок. 7. Підприємництво та роль підприємців у розвитку економіки. 8. Інновації та стартапи. 9. Ризики та можливості підприємництва. 10. Взаємозв'язок між економікою та довкіллям.	2	10	12

	11. Сталість та ресурсозбереження. 12. Економічне зростання проти екології. Аналітична робота «Реалізація ЦРТ у напрямках розвитку сучасної економіки України»			
3	Тема 3. Людський капітал, його складові та фактори примноження 1. Складові людського капіталу: освіта, здоров'я, жорсткі та м'які навички 2. Фактори примноження людського капіталу • наука, дослідження та інновації; • лідерство та соціальна відповідальність; • роль досліджень у розвитку нових знань; • інновації та перетворення знань у конкурентні переваги; • вплив технологій на розвиток людського капіталу; • використання інформаційних систем для підвищення ефективності навчання. Аналітична робота «Людський капітал як економічний ресурс»	2	10	12
4	Тема 4. Соціальний капітал: довіра, мережі цінності 1. Соціальний капітал як ресурс економіки та ключовий елемент функціонування сучасного суспільства 2. Складові соціального капіталу • Довіра як основна складова соціального капіталу; роль довіри в міжособистісних взаємодіях та бізнесі, її вплив довіри на ефективність економічних процесів. • Мережі: роль соціальних зв'язків у формуванні капіталу; роль інтеракції та співпраці в соціальних мережах; переваги та можливості мережевого взаємодії. • Норми і цінності як складові соціального капіталу. 3. Вимірювання соціального капіталу 4. Культурне різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії 5. Зв'язок між соціальним капіталом та економічними показниками. 6. Роль соціального капіталу у розвитку локальних спільнот та регіонів: взаємодія громад та місцевих підприємств, колективні ініціативи та соціальна підтримка. 7. Роль довіри, мереж, норм і цінностей в командній роботі. 8. Вплив соціального капіталу на стійкість та успішність підприємств. Аналітична робота «Соціальний капітал, його роль у функціонуванні сучасної економіки».	2	18	10
5	Тема 5. Механізми формування та нагромадження соціального капіталу 1. Роль довіри та взаємодії у створенні соціального капіталу. • ситуації та чинники, що сприяють виникненню довіри між людьми;	2	7	15

	• мережі та соціальні зв'язки, що формують соціальний капітал; 2. Роль культури та цінностей у формуванні соціального капіталу. • Вплив культурних особливостей на сприйняття довіри та взаємодії; 3. Значення інституцій у нагромадженні соціального капіталу. • Роль уряду та громадських організацій у створенні умов для розвитку соціального капіталу (ЦСР 10,11) 4. Приклади успішних програм інституційного підтримки соціального капіталу.			
	Тема 6. Формування лідерських якостей та інтеграція жорстких і м'яких навичок у контексті людського та соціального капіталу. 1. Роль лідерства в розвитку людського і соціального капіталу. 2. М'які навички (soft skills) для ефективної взаємодії у соціальному середовищі. 3. Жорсткі навички (hard skills) як основа професійного успіху. 4. Синергія навичок і лідерства як фактор економічного зростання та інновацій. Аналітична робота «Реалізація ЦРТ у напрямках розвитку сучасної економіки України»	2	7	15
7	Тема 7. Можливості урізноманітнення та поширення інноваційних форм нагромадження соціального капіталу 1.Роль громадських організацій та благодійних ініціатив у формуванні соціального капіталу. 2.Вплив волонтерства та громадської активності на збільшення соціального капіталу. 3.Використання Інтернет-технологій та інформаційних платформ для зміцнення соціального капіталу. • Вплив соціальних медіа на розвиток соціальних зв'язків. • Роль онлайн-платформ та додатків для підтримки громадських ініціатив та співпраці. 4.Соціальний капітал в бізнесі та організаціях: корпоративна соціальна відповідальність та сприяння соціальному капіталу. 5.Визначення проблем та викликів, що можуть виникати при впровадженні інноваційних форм нагромадження соціального капіталу. 6.Фінансування та ресурси для реалізації інноваційних проектів. Аналітична робота «Стратегічні напрями інвестування у людський і соціальний капітал»	2	8	10
		20	60	80

3.4. Самостійна робота здобувача вищої освіти над дослідницьким завданням (ІНДЗ)

№	Назва теми
1	Аналітична робота «Національна модель соціального розвитку». Аналітична робота передбачає дослідження здобувачем основних особливостей соціальної системи окремої країни за запропонованою у завданні схемою. Аналітична робота має бути представлена у вигляді презентації. Орієнтовний зміст роботи: 1. Загальна соціально-економічна характеристика країни 2. Соціальна структура населення 3. Зайнятість та ринок праці 4. Визначальні риси соціальної політики 5. Соціальна сфера і людський розвиток (основні показники)
2	Аналітична робота «Людський капітал як економічний ресурс». Аналітична робота передбачає дослідження здобувачем основних характеристик людського капіталу. Аналітична робота має бути представлена у вигляді презентації. Орієнтовний зміст роботи: 1. Загальна характеристика людського капіталу України: міжнародні порівняння. 2. Вимоги до фізичних, моральних та інтелектуальних здібностей сучасного працівника на ринку праці 3. Умови забезпечення підвищення якісних характеристик працівника 4. Гнучкі та жорсткі навички працівника: приклади.
3	Аналітична робота «Реалізація ЦРТ у напрямках розвитку сучасної економіки України» Орієнтовні напрями дослідження: 1. Забезпечення економічного зростання та зменшення бідності (ЦРТ 1) Дослідження ефективних моделей скорочення рівня бідності в умовах соціалізованої економіки. Аналіз впливу соціальних трансфертів на добробут домогосподарств. Стратегічні підходи до підвищення доступу населення до економічних ресурсів. 2. Економіка у сфері освіти та здоров'я (ЦРТ 2, 4, 5): Інвестиції в людський капітал через розширення доступу до якісної освіти. Економічна оцінка впливу програм охорони здоров'я на продуктивність праці. Гендерна рівність у доступі до ресурсів, освіти та роботи. 3. Екологічна стійкість та економіка природних ресурсів (ЦРТ 7): Впровадження економічних механізмів раціонального використання природних ресурсів. Розробка моделей сталого розвитку в регіональному контексті.

	4. Розвиток партнерств та інновацій (ЦРТ 8, 17): Вплив міжнародних економічних партнерств на розвиток країн, що розвиваються. Дослідження інноваційних підходів до фінансування проєктів сталого розвитку. 5. Соціальний капітал і соціальна згуртованість (ЦРТ 10, 11): Механізми зменшення соціальної нерівності через розвиток соціального капіталу. Вплив соціальної згуртованості на економічне зростання.
4	Аналітична робота «Стратегічні напрями інвестування у людський і соціальний капітал» Аналітична робота має бути представлена у вигляді презентації за одним із напрямів: 1. Роль держави, організацій та громадян у створенні сприятливих умов для інвестування в людський капітал. 2. Важливість інституційних структур та соціальних ініціатив. 3. Проєкти і програми інвестування у людський і соціальний капітал. 4. Аналіз інвестиційних програм, спрямованих на розвиток людського капіталу (освіта, охорона здоров'я тощо). 5. Приклади проєктів, які засновані на використанні соціального капіталу (місцеві спільноти, благодійні організації тощо). 6. Методи оцінки соціального впливу інвестицій. 7. Виклики та перешкоди для інвестування у людський та соціальний капітал (фінансові, соціокультурні та інші перешкоди). 8. Способи подолання викликів та сприяння інвестуванню у капітал.
5	Аналітична робота «Соціальний капітал, його роль у функціонуванні сучасної економіки». Аналітична робота передбачає дослідження здобувачем сутності, кількісних та якісних характеристик соціального капіталу, умов його нагромадження, необхідності використання. Аналітична робота має бути представлена у вигляді презентації. Орієнтовний зміст роботи: 1. Сутність та складові соціального капіталу, їх вимірювання 2. Механізми формування та нагромадження соціального капіталу на різних рівнях функціонування економіки 3. Соціальний капітал як ресурс економіки: можливості використання соціального капіталу для розв'язання економічних проблем

3.5. Тематика ІНДЗ

Індивідуальна робота зі здобувачами з дисципліни «Людський і соціальний капітал» пов'язана з обґрунтуванням, розробкою та презентацією ІНДЗ.

Завдання для ІНДЗ за темами

Назва теми
Тема 1. Сутність і принципи функціонування та моделі соціальної ринкової економіки. На основі рекомендованих джерел провести порівняння моделей соціальної ринкової економіки
Тема 2. Роль людини в економіці. Вимірювання рівня людського розвитку. Кількісні порівняння розвитку соціальних процесів різних країн Підготувати наукові доповіді з питань місця і ролі людини в економіці. Порівняти показники розвитку соціальних процесів різних країн
Тема 3. Людський капітал, його складові та фактори примноження. Методологія розрахунку Індексу людського розвитку, запропонована ПРООН. Дослідити показники людського капіталу України, провести міжнародні порівняння. Охарактеризувати сучасний стан людського капіталу України. Виявити чинники зростання показників людського капіталу України.
Тема 4. Соціальний капітал: довіра, мережі цінності Дослідити соціальний капітал як економічну категорію та як економічний ресурс. Провести кількісні порівняння соціального капіталу. Визначити можливості зміцнення соціального капіталу у сучасних умовах.
Тема 5. Механізми формування та нагромадження соціального капіталу Виявити напрями та механізми нагромадження соціального капіталу в сучасних умовах.
Тема 6. Формування лідерських якостей та інтеграція жорстких і м'яких навичок у контексті людського та соціального капіталу. Охарактеризувати жорсткі та м'які навички працівника у різних галузях економіки Визначити напрями особистісного розвитку та інтеграції навичок здобувача освіти доктора філософії
Тема 7. Можливості урізноманітнення та поширення інноваційних форм нагромадження соціального капіталу Знайти та обґрунтувати шляхи застосування інноваційних механізмів нагромадження соціального капіталу.

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Освітні технології, що використовуються для викладання дисципліни «Людський і соціальний капітал»

Інтерактивні лекції: Викладач може використовувати сучасні технології презентацій для створення взаємодіючих лекцій з графіками, відео та іншими мультимедійними елементами.

Групові проекти: Здобувачі можуть працювати у групах над проектами, що досліджують теми, пов'язані з людським і соціальним капіталом. Вони можуть використовувати цифрові інструменти спільної роботи, такі як Google Документи, для спільного створення, обговорення та презентації своїх проєктів.

Віртуальні дискусії: Використання форумів або платформ обговорення, таких як Moodle або Meet, може допомогти здобувачам активно спілкуватися та обговорювати теми, пов'язані з людським і соціальним капіталом. Викладач може створити завдання для обговорення та поставити питання для роздумів.

Відеоматеріали: Записи відеолекцій або коротких відео можуть бути використані для пояснення концепцій і принципів, пов'язаних з людським і соціальним капіталом. Це може допомогти здобувачам краще розуміти матеріал і навіть давати їм можливість вивчати його у власному темпі.

Віртуальні екскурсії і гостьові лекції: Викладач може організувати віртуальні екскурсії до організацій або спільнот, які вивчають аспекти людського і соціального капіталу. Також можна запрошувати експертів на гостьові лекції через відеоконференції, де вони можуть ділитися своїм досвідом та відповідати на запитання здобувачів.

Методи навчання

аналітичні методи аналітичні роботи);

- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- інтерактивні методи;
- ситуаційні завдання;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Перелік питань до екзамену

1. Назвіть та порівняйте моделі соціалізованої економіки.
2. Надайте оцінку світового досвіду соціалізації економіки різних країн.
3. Визначте загальні закономірності та національні особливості соціалізаційних процесів
4. Наведіть порівняльний аналіз соціальної конкурентоспроможності різних країн
5. Охарактеризуйте ЦСР, які визначають роль людини в економіці
6. Визначте вплив освіти і навичок на ринок праці. Охарактеризуйте жорсткі та м'які навички працівника
7. Охарактеризуйте безробіття та його наслідки для економіки
8. Поясніть принципи поведінки споживачів та фактори, що впливають на споживацькі рішення.
9. Визначте роль реклами та маркетингу у формуванні споживацьких звичок.
10. Дайте визначення людського капіталу, охарактеризуйте його складові
11. Визначте фактори примноження людського капіталу
12. Охарактеризуйте роль науки, досліджень, нових знань та інновацій у розвитку людського капіталу.
13. Покажіть як інновації та нові знання перетворюються у конкурентні

переваги

14. Визначте вплив технологій на розвиток людського капіталу.
15. Покажіть як використання інформаційних систем сприяє підвищенню ефективності навчання.
16. Охарактеризуйте соціальний капітал як ресурс економіки та як ключовий елемент функціонування сучасного суспільства
17. Визначте довіру як основну складову соціального капіталу;
18. Поясніть роль довіри в міжособистісних взаємодіях та бізнесі, її вплив довіри на ефективність економічних процесів.
19. Визначте роль соціальних зв'язків у формуванні капіталу; роль інтеракції та співпраці в соціальних мережах; переваги та можливості мережевого взаємодії.
20. Охарактеризуйте норми і цінності як складові соціального капіталу.
21. Наведіть способи вимірювання соціального капіталу
22. Визначте методи та інструменти вимірювання довіри та соціального капіталу
23. Покажіть взаємозв'язок між соціальним капіталом та економічними показниками.
24. Визначте роль соціального капіталу у розвитку локальних спільнот та регіонів
25. Покажіть роль довіри, мереж, норм і цінностей в командній роботі.
26. Визначте вплив соціального капіталу на стійкість та успішність підприємств.
27. Охарактеризуйте механізми формування та нагромадження соціального капіталу
28. Покажіть роль довіри та взаємодії у створенні соціального капіталу.
29. Визначте роль культури та цінностей у формуванні соціального капіталу.
30. Покажіть вплив культурних особливостей на сприйняття довіри та взаємодії
31. Охарактеризуйте значення інституцій у нагромадженні соціального капіталу.
32. Визначте роль держави, організацій та громадян у створенні сприятливих умов для інвестування в людський капітал.
33. Доведіть важливість інституційних структур та соціальних ініціатив для формування соціального капіталу.
34. Поясніть необхідність проєктів і програм інвестування у людський і соціальний капітал.
35. Здійсніть аналіз інвестиційних програм, спрямованих на розвиток людського капіталу
36. Наведіть приклади проєктів, які засновані на використанні соціального капіталу
37. Охарактеризуйте методи оцінки соціального впливу інвестицій.
38. Наведіть виклики та перешкоди для інвестування у людський та соціальний капітал (фінансові, соціокультурні та інші перешкоди).

39. Визначте роль громадських організацій та благодійних ініціатив у формуванні соціального капіталу.
40. Охарактеризуйте вплив волонтерства та громадської активності на збільшення соціального капіталу.
41. Покажіть, як використання Інтернет-технологій та інформаційних платформ впливає на зміцнення соціального капіталу.
42. Покажіть, як формується соціальний капітал в бізнесі та організаціях
43. Визначте проблеми та виклики, які можуть виникати при впровадженні інноваційних форм нагромадження соціального капіталу.
44. Визначте можливості урізноманітнення та поширення інноваційних форм нагромадження соціального капіталу

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні індивідуальних завдань: повнота розкриття проблеми, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Методи оцінювання: презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних); написання тез доповідей на наукових конференціях, аналітичні звіти; розв'язування практичних ситуацій, виконання ІНДЗ.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують всі завдання, які передбачені. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень. Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Зарахування результатів неформальної освіти.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу за наявності відповідного сертифікату.

Формою підсумкового контролю є **екзамен**.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких до 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і до 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Оцінка “*відмінно*” означає, що здобувач має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; досконало і творчо виконує самостійні ІНДЗ; добре знає основну літературу, а також періодичні джерела та електронні джерела з дисципліни.

Оцінка “*дуже добре; добре*” означає, що здобувач має достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу.

Оцінка “*задовільно*” означає, що здобувач освоїв лише основний навчальний матеріал, але недостатньо обґрунтовано дає відповіді на теоретичні питання дисципліни, не показав креативність та творчий підхід у підготовці індивідуального завдання; не виконав критеріальні вимоги при написанні ІНДЗ.

Оцінка “*незадовільно*” означає, що здобувач не володіє достатнім рівнем знань з навчальної дисципліни.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100- бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	ІНДЗ	40	100
5	5	5	5	5	5	30		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

5.Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю:

- Семінарські заняття та обговорення.
- Підготовка звітів або презентацій на теми, пов'язані з вивченням соціального та людського капіталу.
- Групові проекти, які включають аналіз реальних ситуацій, пов'язаних із соціальним капіталом.
- Письмові роботи (тези, статті) на актуальні теми з проблем людського та соціального капіталу.
- Співбесіди.
- Захист ІНДЗ

Підсумковий контроль: Оцінка знань та розуміння концепцій людського та соціального капіталу здійснюється через підсумковий екзамен.

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Галушка З., Запукхляк В., Клевчик Л., Лусте О., Сторощук Б. Вплив господарського менталітету на соціально-економічний розвиток. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. Том 1, № 42. 2022. С. 283-292. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481><https://doi.org/10.55643/fcapt.p.1.42.2022.3670>

2. Галушка З.І., Нафус І.І. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та методологічні підходи до його оцінки. Економічна теорія. 2019. №1. С.71-86 (<https://doi.org/10.15407/etet2019.01.071>; <http://etet.org.ua/?pageid=532&lang=en&aid=543>)

3. Галушка З.І., Нафус І.І. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та умови нагромадження: монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2021. 248 с. ISBN 978-966-423-625-

4. Halushka Z., Zapukhlyak V., Klevchik L., Luste O., Storoshchuk B. THE INFLUENCE OF ECONOMIC MENTALITY ON SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT. UDC 330:159.923.35. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022 Том 1. №42, с. 283-292. Web of Science Core Collection: Emerging Sources Citation Index <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481> 2306-4994 (Друкована версія) FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITIES: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE 2022 No 1 (42)283ISSN 2306-4994 (print); ISSN 2310-8770 (online) 2310-8770. <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/issue/view/57> <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/issue/view/57>

5. Галушка З.І. Impact of digitalization on the accumulation of social capital in the economy Вплив діджиталізації на нагромадження соціального капіталу економіки. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 3, No. x, 2024, pp. 1-9 <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240302.01>

6. Галушка З.І. Людський капітал економіки України: вплив війни та потенціал післявоєнного відновлення. Вісник Хмельницького національного університету. 2024. № 2, с.100-108. <https://heraldes.khmnpu.edu.ua/index.php/heraldes/issue/view/3> Вісник ХНУ. Економічні науки. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-15> (DOI 10.31891/2307-5740)

7. Zoia Halushka, Oleksii Bobrovskiy, Dmytro Kharechko, Andrii Varvus, Liudmyla Akimova, Oleksandr Akimov State policy of wellbeing in the face of global challenges: problems of socialization, socio-economic transformation against the background of the introduction of digitalization and artificial intelligence technologies. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research* 14/01/XLI. 2024 (VOLUME 14, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XLI.) Pp.195-200.

8. Економічний та управлінський потенціал соціалізації економіки: монографія / за заг. ред. З.І. Галушки. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2020. 408 с.

7.2. Допоміжна

1. THE 17 GOALS. Department of Economic and Social Affairs. URL : <https://sdgs.un.org/goals>; <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

2. 2020 Social Progress Index Sparks Discussion URL: <https://socialprogress.blog/2020/09/30/the-2020-social-progress-index-sparks-discussion/>

3. 2020 Social Progress Index. Ukraine. URL: <https://www.socialprogress.org/?code=UKR>

4. 2018 Social Progress Index. URL : <https://www.socialprogress.org>

5. Akerlof G. Kranton R. Economics and Identity. *Quarterly Journal of Economics*. 2000. Vol. 115, No 3. P. 715 - 753.

6. Almond G., Verba S. The Civic Culture. Political Attitudes and Democracy in Five Nations. Princeton: Princeton University Press, 1963.

7. Bertelsmann Stiftung: Social Cohesion Radar: Measuring common ground. An international comparison of social cohesion. Gütersloh : Bertelsmann Stiftung, 2013. 76 p.

8. Blume L., Sack D. Patterns of Social Capital in West German Regions. *European Urban and Regional Studies*. 2008 Vol. 15, No 3. P. 229 - 248.

9. Bourdieu P. The Forms of Capital. Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education / in Richardson, John G., ed. New York: Greenwood, 1986. P. 241–258.

10. Caramuta Diego M. A Dynamic Approach to the Relationship between Inequality, Social Capital and Institutions. CONICET – Department of Economics, Universidad Nacional del Sur, June 21, 2005. 20 p. URL : <http://ideas.repec.org/p/wpa/wuwpdc/0506009.html>;

11. Castells M. The Power of Identity. Information Age: *Economy, Society and Culture*. Blackwell Publishing, 2009. 584 p.

12. Coleman J. Foundations of Social Theory. Cambridge MA: Harvard University Press. 1990. 1014 p.

13. Coleman J. Social capital in the creation of human capital. *The American Journal of Sociology*. 1988. № 94 (Supplement). P. 95-120.

14. Dasgupta P. Social Capital and Economic Performance". University of Cambridge. 2001: Mime. 40 p. URL: <http://www.feem-web.it/ess/ess04/contents/dasgupta1.pdf> (дата звернення – 17.11.2020)

15. Ostrom E. Social capital: A doubtful fundamental concept? Social Capital: A Multifaceted Perspective / ed. by P. Dasgupta, I. Seragildien. Washington, D.C.: The World Bank, 2000. P. 172–214.

16. Portes A. Social Capital: Its Origins and Applications in Modern Sociology. *Annual Review of Sociology*. 1998. Vol. 24. P. 1-24.

17. Putnam R. Bowling a lone: The Collapse and Revival of American Community. N.Y., 2000. 345p.

18. The World Bank. URL: <http://www.worldbank.org>, <http://www.imf.org> (дата звернення 18.11.2020).

19. Wallace C. Abbott P. Social Quality: A Way to Measure the Quality of Society Social Indicators Research. 2009. 108(1). Pp. 153-167. <https://doi.org/10.1007/s11205-011-9871-0>.

20. World Economic Outlook Database, April 2019, International Monetary Fund. Database updated in April 2019. Accessed on 12 April 2019 <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLs/world-economic-outlookdatabases#sort=%40imfdate%20descending> (дата звернення 18.11.2020)

8. Інформаційні ресурси

<http://hdr.undp.org/en/>

<http://www.oecd-ilibrary.org/statistics>

<http://www.oecd.org/>

<http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28>

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

<http://www.doingbusiness.org/>

<http://www.weforum.org/reports>

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_income_equality

<http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/default.aspx>

<https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

<https://sdgs.un.org/goals>

Деякі міжнародні бази статистичних даних та основні міжнародні економічні звіти

Види інформації та статистичних показників	Можливі джерела інформації
«Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження	http://hdr.undp.org/en/
Різноманітні статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку), зокрема статистика ринку праці	http://www.oecd-ilibrary.org/statistics а також сайт http://www.oecd.org/ , вкладка Statistics
Статистика по більшості країн світу в базах даних Міжнародного валютного фонду	International Monetary Fund World Economic Outlook Database http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28
Довідник ЦРУ, що подає інформацію про історію, населення, уряд, економіку, географію, транспорт, комунікації, міжнародні зв'язки країн світу	CIA – The World Factbook https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/
Вікіпедія	Краще користуватися англomовною версією, там дивитися інформацію про країну та посилання «Economy of,,»: http://en.wikipedia.org/
Інформація по ринку праці	Міжнародна організація праці, її звіти Global Wage Report, Global Employment Trends, World of Work Report http://www.ilo.org/global/publications/lang--en/index.htm
Стан здоров'я	http://www.who.int/countries/ru/index.html http://stats.oecd.org/health/

Дані по освіті	База даних ЮНЕСКО http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/default.aspx
Нерівномірність розподілу доходів	http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_income_equality
Також можна дослідити позиції країни, відображені у відомих міжнародних економічних рейтингах і звітах	Всесвітній економічний форум, Звіт з глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Report) http://www.weforum.org/reports Heritage Foundation Index of Economic Freedom http://www.heritage.org/index/default Проект Світового банку «Ведення бізнесу» http://www.doingbusiness.org/ http://hdr.undp.org/en/ http://www.oecd-ilibrary.org/statistics http://www.oecd.org/ http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28 https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/ http://www.doingbusiness.org/ http://www.heritage.org/index/default http://www.weforum.org/reports http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_income_equality http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/default.aspx